

de raad van de gemeente Westerkwartier
per mail via griffie@westerkwartier.nl

Contactpersoon
Donja Bruning

Kenmerk
1969131721

Zuidhorn
9 mei 2023

Onderwerp
Nuloptie coffeeshopbeleid

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over het definitief vastgestelde nuloptie coffeeshopbeleid voor de gemeente Westerkwartier.

☀ **Inhoudelijke toelichting**

De gemeente Westerkwartier heeft als voorlopig beleid op 3 juni 2021 het nuloptie coffeeshopbeleid vastgesteld. Er is besloten dat de gemeente Westerkwartier dit voorlopige beleid gedurende ten minste twee jaren na invoering van dit beleid in stand zal laten. De gemeente zal in deze periode de gelegenheid nemen om zorgvuldig onderzoek te (laten) doen ter zake het al dan niet gedogen van één of meer coffeeshops in de gemeente Westerkwartier. Aan de hand van de uitkomsten van dit onderzoek achten de bestuursorganen van de gemeente Westerkwartier zich voldoende in staat om tot weloverwogen en zorgvuldige besluitvorming in meer definitieve zin te komen.

De gemeente Westerkwartier heeft een evaluatie van het voorlopige nuloptie-beleid laten uitvoeren door het team Openbare Orde en Veiligheid om te komen tot een gemotiveerd, weloverwogen definitief beleid. De uitkomsten van de evaluatie motiveren een definitief vastgesteld nuloptie coffeeshopbeleid voor de gemeente Westerkwartier.

☀ **Juridische onderbouwing**

In algemene zin geldt dat de burgemeester verantwoordelijk is voor de handhaving van de openbare orde en veiligheid. De burgemeester is het bevoegd gezag wat het coffeeshopbeleid betreft. Hij is bevoegd om het beleid ten aanzien van coffeeshops vast te stellen. De burgemeester heeft een informerende taak naar de raad ten aanzien van het coffeeshopbeleid.

Op basis van artikel 174 van de gemeentewet is de burgemeester belast met het toezicht op openbare inrichtingen en met de uitvoering van verordeningen die betrekking hebben op dat toezicht. Als gevolg van artikel 4:81 Awb is vervolgens de burgemeester in beginsel ook bevoegd beleidsregels hieromtrent vast te stellen.

Coffeeshops kunnen worden gedefinieerd als een alcoholvrije horecagelegenheden waar handel in en gebruik van softdrugs plaatsvindt. Artikel 2.3.1.2., lid 1, verbiedt het exploiteren van een horeca-inrichting zonder een vergunning van een burgemeester. Dit artikel kan ook worden toegepast op coffeeshops. Een coffeeshop zal dus een vergunning moeten aanvragen wil ze zich mogen vestigen. In lid 3 is opgenomen dat een vergunning kan worden geweigerd als naar het oordeel van de burgemeester moet worden aangenomen dat het woon- en leefklimaat en/of de openbare orde op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed door de aanwezigheid ervan. Met als motief de handhaving van de openbare orde en de bescherming van het woon- en leefklimaat kunnen de gemeenten regels stellen ter bestrijding en voorkoming van overlast als gevolg van de handel in en het gebruik van drugs.

Op grond van de Wet Damocles is aan de burgemeester de bevoegdheid toegekend om bestuursdwang toe te passen indien in voor het publiek toegankelijke lokalen en daar bijbehorende erven drugs wordt gekocht, afgeleverd of verstrekt dan wel daartoe aanwezig is.

De Wet Victoria, waarbij artikel 174a aan de gemeentewet is toegevoegd, geeft de burgemeester bevoegdheid tot sluiting van een woning/lokaliteit indien door de gedragingen in desbetreffend pand de openbare orde rond dat pand worden verstoord.

☀ **Argumenten nuloptie coffeeshopbeleid**

De vestiging van coffeeshops in de dorpse woonkernen van de gemeente Westerkwartier is niet passend bij het plattelands karakter van de gemeente Westerkwartier.

Verslavingszorg Noord Nederland geeft aan dat in Nederland bij de meeste gemeenten de norm voor een coffeeshop wordt gehanteerd die uitgaat van het aantal inwoners. Deze 'richtlijn' varieert van één coffeeshop per 15.000 tot 40.000 inwoners. Op basis van het inwonersaantal en deze richtlijn lijkt het gedogen van een coffeeshop in de gemeente Westerkwartier redelijk. Echter bestaat de gemeenten uit 4 grote woonkernen van elk nog geen 15.000 inwoners en een groot aantal kleinere woongemeenschappen verspreid over een groot gebied. Juist de uitgestrektheid van de gemeente Westerkwartier en het plattelands karakter kan een reden zijn om anders te denken over het gedogen van een coffeeshop.

Los van eventuele locaties kan gesteld worden dat gebruikers tot nu toe drugs aanschaffen in coffeeshops in andere gemeenten, bij huisdealers of dealers op straat. Gemeentegrenzen vormen daarvoor geen belemmering.

Als voordeel voor het gedogen van een coffeeshop geeft Verslavingszorg Noord Nederland aan dat het de gemeente de kans geeft om de verkoop van softdrugs te reguleren. In plaatsen waar zich geen coffeeshop bevindt wordt gedeald en vindt er straatverkoop plaats. Goede productinformatie ontbreekt dan vaak. Ook geeft Verslavingszorg Noord Nederland aan dat door straatverkoop verschillende markten (gedoogde softdrugs en illegale harddrugs) zich met elkaar kunnen mengen en dit geeft risico's voor de gebruiker.

Uit het respondentenonderzoek komt echter naar voren dat men niet verwacht dat de straatverkoop zal afnemen door het gedogen van coffeeshops, maar wel de verwachting is dat de aangeboden handel zal veranderen om te kunnen concurreren met de coffeeshop.

Daarnaast stelt de gemeente Westerkwartier zich tot doel dat jongeren niet in aanraking komen met softdrugs. In het Lokaal Preventieakkoord van 2021, welke is ontstaan na een intensieve samenwerking tussen welzijnsinstanties, leefstijlcoach, zorg, onderwijs, overige maatschappelijke partners en de gemeente Westerkwartier, is gekozen om naast aan te sluiten bij landelijke thema's, aandacht te hebben voor onder andere het thema drugsgebruik. In dit akkoord staat de ambitie omschreven; In 2040 gebruiken mensen in het Westerkwartier minder drugs en gebruiken jongeren onder de 23 jaar geen drugs.

Het respondentenonderzoek geeft weer dat ketenpartners die onder andere betrokken zijn bij de jeugd in de gemeente Westerkwartier een gedoogbeleid voor coffeeshops niet wenselijk vinden. Zij schatten de risico's voor met name 'normalisering', de 'drempelverlagende' werking van het hebben van coffeeshops vrij hoog in. Daarnaast geeft men aan diverse vormen van overlast te verwachten en dat een gedoogbeleid drukt op de capaciteit van de politie en de gemeentelijke handhavers.

Daarom heeft burgemeester A. van der Tuuk op 9 mei het nuloptie coffeeshopbeleid definitief vastgesteld.

Met deze raadsbrief hebben we u op de hoogte gebracht van de evaluatie van het voorlopige nuloptie coffeeshopbeleid en het definitief vaststellen van het nuloptie coffeeshopbeleid. We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Westerkwartier,

A. van der Tuuk, burgemeester

R. Kleijnen, secretaris

Bijlage:

1. Lokaal Preventieakkoord
2. Evaluatie coffeeshopbeleid (inclusief bijbehorende bijlages)